

แนวทางการจัดเก็บรักษาของกลาง

สถานีตำรวจภูธรคลองลาน ได้มีแนวทางการจัดเก็บรักษาของกลาง โดยได้นำแนวทางตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการเก็บรักษาและการจำหน่ายของกลาง พ.ศ.๒๕๖๕ โดยได้ให้แนวทางการปฏิบัติไว้ดังนี้

๑. หน้าที่การเก็บรักษาของกลางและการมอบหมาย

(๑) ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางในระดับสถานีตำรวจ ได้แก่ หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน

(๒) ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางต้องเก็บรักษาและดูแลของกลางที่ได้รับมอบไว้ในที่ปลอดภัย ไม่ให้เกิดการสูญหาย เสียหาย และต้องเก็บรักษาของกลางตามวิธีการที่ถูกต้องในของกลางแต่ละประเภท หากผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางเห็นว่า เป็นการสมควรจะที่มีมอบหมายหน้าที่ในการเก็บรักษาของกลางแทน อาจมอบหมายหน้าที่ในการเก็บรักษาของกลาง โดยในระดับสถานีตำรวจ ให้มอบหมายข้าราชการตำรวจที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไป เว้นแต่กรณีที่ไม่อาจหาผู้ที่มียศดังกล่าวได้ ให้ขออนุมัติต่อผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานของตน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

(๓) ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๓.๑) ตรวจสอบสภาพของกลางและความถูกต้องก่อนที่จะเก็บรักษา

(๓.๒) จัดทำบัญชีของกลางที่เก็บรักษาไว้ตามประเภทของกลาง ได้แก่ ของกลางในคดีอาญา และ ของกลางอย่างอื่น

(๓.๓) จัดทำหลักฐานการรับและส่งมอบของกลางให้เรียบร้อย

(๓.๔) ตรวจสอบสภาพของกลางและบันทึกรายงานผลการตรวจสอบให้หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อทราบทุกระยะเวลา ๖ เดือน

(๓.๕) จัดให้มีกุญแจหรือรหัสสถานที่เก็บรักษาของกลางให้มั่นคงแข็งแรง โดยมีผู้เก็บรักษา กุญแจและรหัส จำนวน ๓ คน คือ ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง

(๓.๖) จัดให้มีสมุดควบคุมเปิด-ปิดสถานที่เก็บรักษาของกลาง

(๓.๗) ส่งมอบของกลางแก่บุคคลที่ร้องขอ ตามที่กฎหมายและระเบียบให้อำนาจไว้

(๓.๘) ดำเนินการอื่นใดเพื่อการเก็บรักษาของกลางตามที่เหมาะสม

(๔) ในการเปิดสถานที่เก็บรักษาของกลางให้กระทำโดยผู้เก็บรักษา กุญแจและรหัส จำนวน ๒ ใน ๓

(๕) เมื่อมีการแต่งตั้งให้ไปรับตำแหน่งอื่น ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางและผู้ที่จะมารับตำแหน่งใหม่จะต้องส่งมอบของกลางแก่กันให้เสร็จก่อนการเดินทางไปรับตำแหน่งใหม่ แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่สามารถเดินทางมารับมอบของกลางได้ภายในเวลากำหนด ให้มอบของกลางให้แก่ผู้รักษาราชการแทนรับไว้และให้ผู้มารับตำแหน่งใหม่รับมอบหมายของกลางจากผู้รักษาราชการแทนให้เสร็จสิ้นภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันเดินทางมารับตำแหน่งใหม่

หน้าที่ของผู้รับมอบ ต้องสำรวจสิ่งของให้ถูกต้องตรงกับรายการในบัญชี หากของกลางใดไม่ส่งมอบด้วยเหตุใด ให้หมายเหตุไว้ให้ชัดเจนแล้วลงชื่อกำกับไว้ทั้งผู้มอบและผู้รับมอบ และเมื่อรับมอบแล้วให้เสนอผู้บังคับบัญชาหัวหน้าหน่วยงานของตนทราบ หากมีการบกพร่องก็ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งดำเนินการสอบสวนต่อไป เมื่อผู้รับมอบได้ลงลายมือชื่อรับมอบของกลางแล้ว ถือว่าได้รับของกลางไว้ถูกต้องตามจำนวนที่ปรากฏในบัญชี และให้ผู้มอบของกลางพ้นจากหน้าที่และความรับผิดชอบเท่าที่ปรากฏในบัญชีของกลางที่มีอยู่อย่างไม่บกพร่องในขณะที่รับมอบต่อกันเท่านั้น หากปรากฏว่าขาดตกบกพร่องในจำนวนสิ่งของขึ้นภายหลัง ผู้รับมอบจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

(๖) ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย มีหน้าที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องแก่ของกลางนั้นเหมือนดังเช่นวิญญูชนพึงรักษาคุณทรัพย์สินของตนเอง และต้องรักษาของนั้น ๆ ไว้ในสถานที่ปรากฏตามระเบียบนี้ด้วยความระมัดระวังและคอยตรวจตราอยู่เสมอให้ของกลางนั้นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่จะรักษาไว้ได้ก่อนที่จะมีการส่งมอบต่อกัน

๒. การเก็บรักษาของกลาง ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อของกลางสิ่งใดมาถึงสถานีตำรวจ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนจดรูปพรรณสิ่งของลงในรายงานประจำวัน และสมุดยึดทรัพย์ของกลาง แล้วเขียนเลขลำดับที่ยึดทรัพย์ติดไว้กับสิ่งของนั้นให้มั่นคงอย่าให้หลุด หรือสูญหายได้ แล้วส่งมอบของกลางให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เก็บรักษาของกลางไว้ตามระเบียบนี้

(๒) หากของกลางเป็นเอกสารสำคัญหรือเป็นสิ่งของมีค่ามาก เช่น เครื่องเพชร เครื่องทองรูปพรรณ เงินตราต่างประเทศ ก่อนการเก็บรักษาไว้ตาม (๑) หากพนักงานสอบสวนมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นของแท้จริงหรือไม่ ให้ทำการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญต่อหน้าผู้เสียหายหรือผู้ที่อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ หรือผู้มีสิทธิตามกฎหมาย และผู้ต้องหา(ถ้ามี) แล้วบันทึกผลการตรวจสอบโดยมีพนักงานสอบสวน พยานผู้เชี่ยวชาญ ผู้เสียหาย หรือผู้ที่อ้างเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ และผู้ต้องหา (หากมี) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ด้วยให้เก็บไว้ในสถานที่มั่นคงหรือตู้นิรภัย แต่หากการเก็บรักษาไว้ที่สถานีตำรวจซึ่งมีสถานที่ไม่มั่นคงและอาจเกิดการสูญหายได้ง่าย ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการดังนี้ คือ ให้ส่งของกลางนั้นไปฝากที่ตำรวจภูธรจังหวัด หรือตำรวจภูธรภาค ในลักษณะหีบห่อ

สำหรับของกลางที่เป็นเงินไทย ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง เปิดบัญชีเงินฝากของกลางในนามสถานีตำรวจหรือในนามหน่วยงานที่มีหน้าที่เก็บรักษาที่สถาบันการเงินที่ตั้งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของตนเอง และหากมีดอกผลสินดิ้นยเกิดขึ้นมาให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดินเมื่อสิ้นปีงบประมาณ

การยึด การมอบ การรับคืนของกลาง ให้ผู้ยึด ผู้มอบ ผู้รับลงลายมือชื่อพร้อมวงเล็บชื่อสกุลตัวบรรจงไว้ในสมุดยึดทรัพย์ของกลาง และรายงานประจำวันเป็นสำคัญ

๓. ให้ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง เก็บรักษาของกลางไว้ในสถานที่ที่มีความมั่นคงแข็งแรง และปลอดภัยภายในบริเวณสถานที่ทำการของตน หากไม่สามารถเก็บรักษาในสถานที่ดังกล่าวได้จึงไปเก็บรักษาในสถานที่อื่นใดตามที่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้กำกับการขึ้นไปกำหนดก็ได้ ทั้งนี้ในการเก็บรักษาให้ใช้ความระมัดระวังตรวจตราของกลางให้เป็นอยู่ตามสภาพเดิมเท่าที่จะสามารถรักษาไว้ได้

สถานที่อื่นใดที่ใช้ในการเก็บรักษาของกลางตามวรรคหนึ่ง หากต้องจัดจ้างผู้ดูแลรักษาสถานที่ก็ให้ดำเนินการตามกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ

ในกรณีจำเป็นผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาจจะกำหนดสถานที่เก็บรักษาของกลางไว้เป็นการเฉพาะก็ได้

๔. เมื่อเห็นว่าของกลางที่เก็บรักษาไว้นั้นหมดความจำเป็น ที่จะเก็บรักษาไว้ต่อไปก็ให้ดำเนินการจำหน่ายของกลางแล้วแต่กรณี

๕. เอกสารและวัตถุของกลางใดที่จำเป็นต้องตรวจพิสูจน์ ให้พนักงานสอบสวนรีบส่งไปยังสถานตรวจพิสูจน์ โดยในส่วนกลางให้ส่งไปยังศูนย์พิสูจน์หลักฐาน หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัด หรือกองสรรพาวุธ แล้วแต่กรณี โดยเร็ว พร้อมกับบันทึกแสดงรายละเอียดของเอกสารและวัตถุพยานที่ได้มาประกอบด้วย

การส่งเอกสารและวัตถุของกลางไปให้ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน หรือพิสูจน์หลักฐานจังหวัด ให้ถือปฏิบัติตามแนวทางที่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจกำหนด

ในกรณีที่สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจยังมีได้กำหนดแนวทางตามวรรคสองให้นำคู่มือวิธีการส่งของกลางไปตรวจพิสูจน์ที่ใช้อยู่เดิมมาถือปฏิบัติเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบนี้

๖. ของกลางในคดีอาญาซึ่งเกี่ยวกับหน่วยงานหรือกรมหรือกระทรวงใดมีระเบียบหรือข้อตกลงไว้ โดยเฉพาะ ก็ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อตกลงที่กำหนดไว้

๗. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวน ตรวจสอบสมุดคดีทรัพย์สินและของกลางเดือนละ ๑ ครั้งเป็นอย่างน้อย เพื่อทราบพนักงานสอบสวนได้จัดการถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบหรือไม่

๘. ของกลางที่พนักงานสอบสวนดำเนินการส่งให้หน่วยตรวจพิสูจน์ในสังกัดสำนักงานพิสูจน์หลักฐาน ตำรวจทำการตรวจพิสูจน์ ซึ่งผู้ตรวจพิสูจน์ต้องทำการตรวจให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับของกลาง หากมีเหตุผลความจำเป็นไม่สามารถตรวจพิสูจน์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนด ให้ประสานแจ้งพนักงานสอบสวนเป็นกรณี ๆ ไป เว้นแต่ในกรณีที่มีการผิดฟ้องและฝากขังหรือฝากขังผู้ต้องหา ผู้ตรวจพิสูจน์ต้องทำการตรวจพิสูจน์ให้แล้วเสร็จก่อนการผิดฟ้องและฝากขัง หรือฝากขังครั้งสุดท้าย และเมื่อทำการตรวจเสร็จสิ้นแล้วให้ส่งของกลางคืนพนักงานสอบสวน ทั้งนี้ให้พนักงานสอบสวนมารับของกลางคืนภายใน ๑๕ วันทำการ หรือวันที่ได้รับแจ้งจากผู้ตรวจพิสูจน์ว่าผลการตรวจพิสูจน์แล้วเสร็จ

๙. สำหรับของกลางอย่างอื่น ทั้งทรัพย์สินที่ยึดไว้ตรวจสอบ ทรัพย์สินหาย สัตว์พลัดพลัด ให้ปฏิบัติตามแนวทางตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการเก็บรักษาและการจำหน่ายของกลาง พ.ศ. ๒๕๖๕ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ ของกลางอย่างอื่น และลักษณะ ๖ ของกลางที่มีการปฏิบัติเป็นพิเศษ ทั้ง อาวุธ ปืนของกลาง ไม้ของกลาง เรือของกลาง รถของกลาง ยาเสพติดของกลาง และของกลางประเภทอื่น ๆ นำมาบังคับใช้ในทางปฏิบัติ